

Să vorbim cu copiii despre

ORIENTAREA PROFESIONALĂ

ORIENTAREA PROFESIONALĂ

Scopul opțiunilor de carieră pentru tineri este să găsească o profesie care se potrivește cel mai bine intereselor și abilităților lor. Tinerii care și-au găsit o slujbă potrivită sunt mai mulțumiți și mai productivi, au un risc mai redus de șomaj, sunt mai stabili și mai puțin înclinați să-și schimbe profesia. Acestea sunt premise importante pentru dezvoltarea personală și pentru formarea unei personalități independente. Cetățenii autonomi, ca aceștia, sunt extrem de importanți pentru democrațiile pline de viață. Doar cei care sunt informați și implicați pot lua decizii independente și responsabil, pentru a trăi împreună într-o lume democratică.

Darius, fiul dvs. de 15 ani, începe ultimul an de învățământ obligatoriu. La ședința cu părinții, dirigintele subliniază importanța alegerii de către elevi a unei cariere în viitorul apropiat, precum și a sprijinului părinților în acest proces. Dirigintele încurajează pe toată lumea să discute acest subiect acasă și în cadrul familiei. Observați că Darius nu vorbește din proprie inițiativă despre subiectul opțiunilor de carieră. Deci vă hotărâți să-l implicați într-o conversație pe această temă. Dar cum ar putea să reușească o astfel de discuție?

Alegeți din următoarele opțiuni și continuați lectura la pagina indicată:

Mergeți la [pagina 3!](#)

Mergeți la [pagina 4!](#)

Mergeți la [pagina 5!](#)

„Câteva reguli simple:

Fiți implicați, dar nu controlați.

Sfătuiți, dar nu hotărâți.

Susțineți, dar nu dominați.”¹

Mai multe informații/materiale/filme sunt disponibile aici:

QualifaX: Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland)

http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207

Toți părinții vor doar ce este mai bine pentru copiii lor. Cu privire la profesia avută în vedere pentru copii, mulți părinți asociază alegerea carierei cu un statut superior, un loc de muncă sigur și un venit bun. Și mulți cred că acestea pot fi obținute cu o diplomă de studii universitare.

Totuși, amenințările și faptul că e tratat de sus probabil că nu ajută pentru a-l convinge pe Darius că trebuie să termine școala cu note bune. Prin urmare, este important să se stabilească și să se mențină o atmosferă pozitivă pentru discuții. Aceasta îi dă fiului dvs. și ocazia de a-și exersa competențele democratice. Pentru acest lucru, trebuie să vă abțineți de la așa numitele mesaje distructive. Pentru sfaturi și sugestii pertinente continuați lectura la [pagina 6](#).

Încercați să aflați mai multe despre interesele și aspirațiile profesionale ale lui Darius într-o conversație deschisă. Apoi, puteți căuta împreună slujbe potrivite care corespund acestor așteptări.

La [pagina 7](#), puteți găsi câteva sfaturi și sugestii importante pentru părinții care doresc să-și sprijine copiii să găsească o ocupație potrivită.

Procesul prin care devin independenți față de familie și părinți reprezintă una dintre cele mai importante provocări ce țin de dezvoltarea adolescenților. Alegerea carierei este prin urmare o etapă critică, dacă nu cea mai importantă din viața unei tinere persoane în vederea dobândirii unei existențe independente și autodeterminate.

Deoarece dvs., ca adult și părinte, sunteți pe deplin conștient de magnitudinea acestei decizii, este de înțeles că doriți să vă sprijiniți copilul cât de mult posibil și să-i dați sfaturi. Cu toate acestea, nu uitați că în cele din urmă Darius este cel care va trăi și va suporta consecințele deciziei sale. Își va urma aspirațiile profesionale într-un mod mai inspirat și, în consecință, va munci și va învăța mai intens pentru a le atinge, dacă el este cel care a decis activ ce carieră să aleagă.

Prin urmare, este recomandabil să îndurați lipsa de acțiune din partea copilului, chiar dacă vă este greu, decât să umpleți golul cu activismul dvs. Dacă interveniți prea mult pentru Darius, rezultatul ar putea fi o puternică reacție de opoziție din partea sa. Este foarte posibil ca de acum înainte să nu vă mai acorde deloc atenție în legătură cu acest subiect.

Pentru sugestii și sfaturi despre cum să vă sprijiniți fără grabă fiul, continuați lectura la [pagina 7](#).

Se pare că ați găsit abordarea corectă de a-l implica pe fiul dvs. într-o conversație despre viitorul lui. Felicitări! Spuneți-i clar lui Darius că alegerea profesiei îi aparține doar lui, cum tot el este și cel care va suporta singur consecințele acestei alegeri. Cu toate acestea, ca părinți și persoane de referință potrivite, cu o bogăție de cunoștințe și experiențe de viață, trebuie să fiți întotdeauna disponibili pentru a-l ajuta cu întrebările și problemele pe care le are.

Pentru mai multe sugestii și acțiuni specifice, continuați să citiți la [pagina 7](#).

Mesaje distructive²

Mesajele și afirmațiile care le provoacă sentimente și reacții negative copiilor dvs. sunt numite mesaje distructive. Nu respectați și nu dați dovadă de toleranță față de sentimentele și gândurile lor atunci când interacționați în acest fel. Respectul și toleranța reprezintă baza acțiunii democratice și astfel de mesaje nu transmit acest lucru copiilor dvs. Aceștia pot da răspunsuri scurte, apărându-se, simțindu-se neînțeleși și umiliți. Mesajele distructive duc la conflicte și uneori opresc cu totul procesul de comunicare.

Mesajele distructive constituie un obstacol pentru copii. Nu pot să se dezvolte la potențialul deplin atunci când aud doar mesaje negative, degradante și sunt împiedicați să-și dezvolte personalități puternice, care formează baza societăților democratice.

Pregătire

Pentru a face ca abilitățile dvs. de comunicare să fie mai democratice, trebuie mai întâi să fiți conștienți de obiceiurile dvs. actuale de comunicare.

În cele ce urmează, se prezintă diferite exemple de mesaje distructive. Observați-vă comportamentul zilnic în comunicarea cu copilul dvs., timp de o săptămână. De fiecare dată când utilizați una dintre următoarele expresii, trageți câte o linie chiar după acea frază.

Mesaje distructive

Porunci, ordine

- Trebuie să...
- Haide, fii gata...
- Spune bună ziua...
- Poartă-te frumos...

Mustrare, dojană, amenințări

- Mereu faci...
- Niciodată nu faci...
- Dacă nu..., atunci...
- Când o să faci vreodată...
- De câte ori trebuie să-ți spun...

Morală

- Am fi fost așa mândri de tine, dar acum suntem dezamăgiți, fiindcă nu ai...
- Mami e foarte tristă fiindcă ești așa de obraznic.
- Sunt mii de copii care rabdă de foame și ar vrea să mănânce asta.
- O dată mincinos, mereu mincinos...

Sfaturi și comparații

- Dacă aș fi în locul tău, eu aș...
- Părinții altor copii ar...
- Sora ta își face mereu ordine în cameră.
- Toată lumea crede asta. Dar tu...

Cum îl susțin eficient pe copilul meu să-și aleagă o carieră?

- **Cine se trezește de dimineață...** Pentru a evita presiunea timpului, încercați să abordați subiectul alegerii unei cariere din timp. Astfel, dacă sunteți nehotărâți, există suficient timp pentru plasamente la diferite grupuri profesionale.
- **Aspirații de carieră:** Vorbiți cu copilul dvs. despre dorințele, ideile și așteptările sale.
- **Extrem de important:** Deschidere. Ascultați calm ce spune copilul. Deși multe din ideile sale vi se pot părea nerealiste sau nerealizabile, nu încercați să-i imprimați viziunea dvs. asupra lucrurilor.
- **N-am idee...** Dacă Darius n-are absolut nicio idee în ce direcție profesională să se îndrepte, este recomandabil să vă gândiți la următoarele întrebări:
  1. Ce îți place în mod special să faci? Ce te pasionează? Care sunt hobby-urile tale?
  2. În ce ocupații ai putea folosi aceste abilități, în ce domenii profesionale sunt necesare punctele tale forte și abilitățile tale specifice? Ce categorii profesionale se ocupă de aspectele care te interesează?
- **Pro și contra:** Dacă aspirațiile de carieră ale copilului dvs. sunt oarecum clare, încercați să stabiliți împreună cu el o listă cu posibilele avantaje și dezavantaje. Aceasta vă poate arăta, relativ repede, dacă ocupația avută în vedere este potrivită sau poate că nu-i o alegere așa de bună.
- **A deveni activ:** Sprijiniți-l pe Darius să caute informații despre profesii specifice și cursurile de formare relevante. Dar lăsați-l să se descurce el singur, de exemplu, să sune să întrebe, să aranjeze întâlniri cu consilieri în carieră, să strângă materiale pentru cereri de angajare...
- **Practică, practică, practică:** Pentru mulți tineri, experiențele practice specifice sunt cu mult mai utile în căutarea unei cariere decât descrierile scrise ale locurilor de muncă. Astfel, încurajați-l pe Darius să-și facă o idee despre slujbe relevante prin vizite la fața locului sau obțineți informații direct pe baza unor conversații pertinente cu cunoștințe și rude despre ocupațiile lor.
- **Impedimente:** Impedimentele pot apărea dacă trebuie luată în considerare o altă profesie sau când un plasament sau un stagiu de practică nu sunt posibile. În astfel de cazuri, vă asumați funcția importantă de a vă încuraja copilul să-și continue căutarea și să nu se eschiveze.
- **Fă-o singur:** Oricât de greu ar fi pentru dvs. să acceptați: decizia finală trebuie să fie doar a copilului dvs. Iar persoana care a luat decizia o va pune mai ușor în aplicare. Tot astfel, trebuie să fie clar pentru copilul dvs. că va trebui să suporte singur consecințele deciziei sale. Aceasta înseamnă că își asumă responsabilitatea pentru acțiunea sa. Procesul de a lua decizii și a trăi cu consecințele acestora reprezintă o experiență întâlnită pe tot parcursul vieții. De asemenea, obligația personală de a lua decizii fundamentate și a-și asuma responsabilitatea pentru acestea este la fel de importantă pentru modul nostru democratic de viață și coexistență. Așa că, niciodată nu este prea devreme să practici acest lucru.

„Să vorbim cu copiii despre orientarea profesională” se bazează pe bibliografia următoare:

¹ Qualifax, the national learners` database. *The Parent's Role in Career Selection: How important is the role of the parent in the career guidance process?* Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland) Accesat în 19.03.2019. http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207

² Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen*. Hannover: Humboldt, 74 ff

Heueck-Mauss, Doris. 2016. *So rede ich richtig mit meinem Kind: Wie Worte wirken: Konflikte fair lösen: Stressfreier erziehen*. Hannover: Humboldt.

Kurz, Susanne. 2014. «Unterstützen- nicht besser wissen!» *Das Schweizer Elternmagazin Fritz und Fränzi*, Mai, 76-77.

Qualifax, the national learners` database. *The Parent's Role in Career Selection: How important is the role of the parent in the career guidance process?* Database for further and higher education in Ireland (Department of Education and Skills, Ireland) Accesat în 19.03.2019.

http://www.qualifax.ie/index.php?option=com_content&view=article&id=179&Itemid=207